

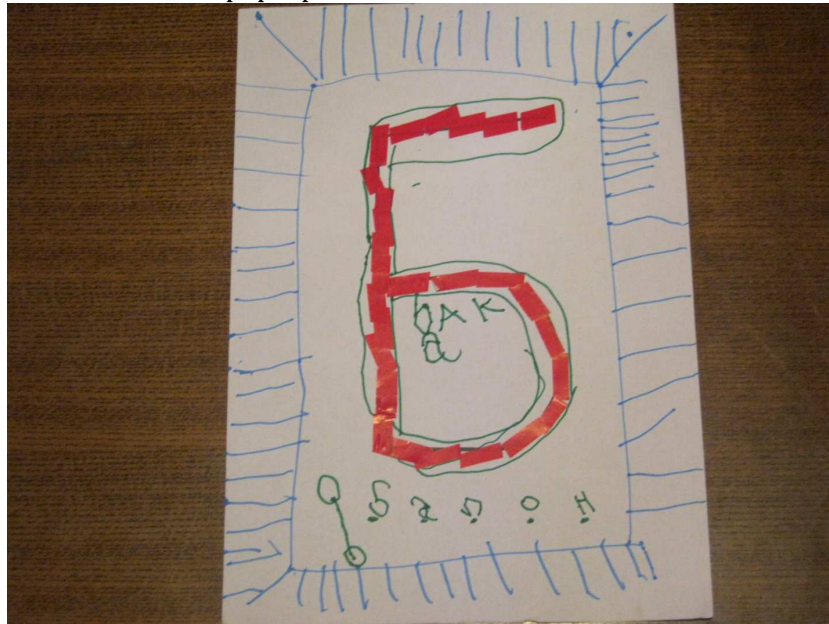


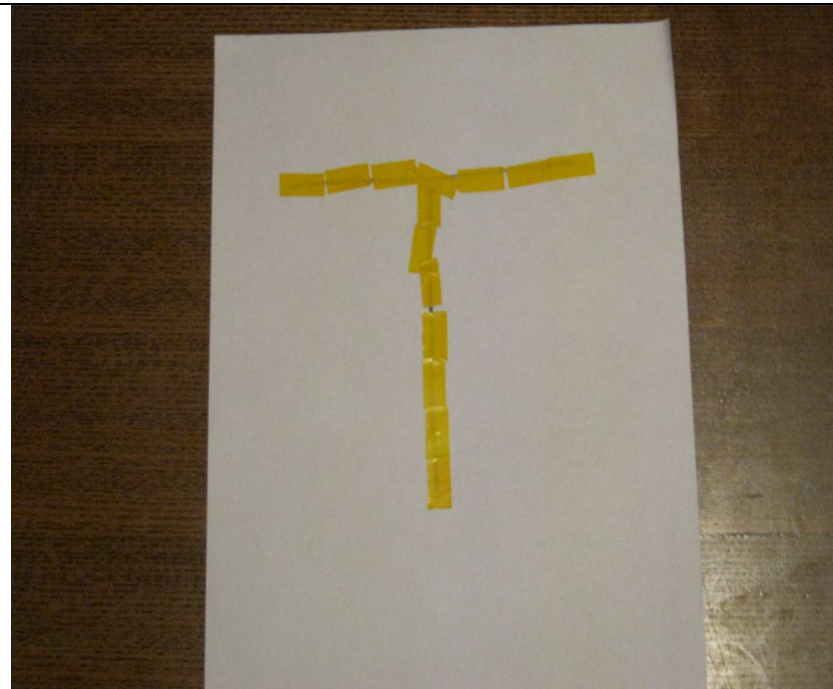
PODACI O USTANOVI/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ "Milan Munjas"	Željka Atlić, učiteljica Ljiljana Popović i Ljiljana Simić, stručne saradnice
Mesto, opština: Ub, Ub	
Školska uprava: Valjevo	
Primer dobre prakse u Osnovnoj školi „Milan Munjas“ iz Uba	
Ključne reči: osnovna škola, intelektualne teškoće, prilagođavanje metoda; prilagođavanje nastavnih sredstava	
Opis dobre prakse	
<p>Devojčica S.A. kreće u školu sa navršenih 7 godina i 7 meseci. Školsku 2012/2013 godinu provela je u kući, bez ponovnog uključivanja u predškolsku ustanovu, jer je po Zakonu uzrasno prerasla ponovan upis (školske 2011/2012. pohađala je predškolsku grupu, četvoročasovni program). Sada je učenica drugog razreda.</p> <p>Na prozivci za prvi razred bila je uznemirena (plakala je i tražila da je roditelji drže u naručju). Prilikom ulaska u učionicu dozivala je majku. Za vreme kraćeg obraćanja učiteljice roditeljima, leđima je bila okrenuta od nje i pogledom tražila roditelje. Po izlasku roditelja uznemirenost je prestala i prihvatila je aktivnost (da se predstavi i oboji čestitku za polazak u školu).</p> <p>Potiče iz potpune porodice. Majka mi je dala na uvid nalaz koji je nagoveštavao da devojčica ima teškoće sa govorom. U početku, roditelji su bili nepoverljivi i brinulu su kako će S.A biti uklopljena u rad na času i koliko ću ja pokazati razumevanje za potrebe deteta. Bili su opterećeni domaćim zadacima i potrebom da bude sve urađeno kao i kod ostalih učenika. Razgovarali smo da se zadaci smanje i prilagode tehnički, ali su to odbili i kod kuće su satima radili domaće zadatke koji su urađeni do perfekcije. U školi S.A nije mogla da radi na času jer je bila premorena od pisanja kod kuće. Kad su roditelji videli da po njihovoj proceni nije dovoljno napisala, pitali su šta se dešava. Rekla sam im da odbija da piše i žali se da je umorna. Tražili su da budem strožija i da je „pritiskam“ da radi, jer je ona razmažena i lakše joj je da kaže da je umorna nego da radi.</p> <p>U razgovoru sa stručnim saradnicima škole pomogli smo roditeljima i objasnili kako da optimalno pomažu S.A. Postepeno su uviđali kako i koliko da se uključuju. Posmatrali su kako se pripremaju didaktička sredstva, učestvovali u njihovoj pripremi i davali sugestije. S.A su obučavali kod kuće da ih primenjuje i vrlo brzo je učenica bila uspešnija u radu. Roditelji su izgradili poverenje i saradnju sa mnom i stručnim saradnicima i sada su sigurni da njihovo dete stiće obrazovanje prema svojim kapacitetima.</p> <p>U toku prvih meseci prvog razreda kod učenice su uočene poteškoće u savladavanju</p>	

nastavnog gradiva: obrade slova, brojeva, učenja čitanja, pisanja i računanja. Primitila sam slabu (kratkotrajnu) pažnju. Na časovima je često impulsivno reagovala, ne uočavajući razliku između socijalno prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja. Odbijala je da radi (piše, boji, crta), durila se, ljutila, često i plakala. Učenica uznemireno reaguje na buku. Na početak prvih kapi kiše traži da se prozor zatvori i priča o oluji i grmljavini. Ne želi da ide u školsku kuhinju i na odmor, jer joj smeta buka i ne oseća se sigurno u takvom okruženju. Ostali učenici različito reaguju na njeno ponašanje. Devojčice se trude da što više budu u njenoj blizini, što S.A. ponekad smeta. Dva, tri dečaka ne odobravaju takvo ponašanje i smeta im što ona često govori naglas zadatke koje radi. U toku rada imala sam pomoć od defektologa škole. Zajednički smo planirale aktivnosti i prilagođavanje nastavnih sadržaja. Dogovarale smo oko nastavnih sredstava, materijala i nastavnih listića za rad koji bi je stimulisali, motivisali i olakšali rad. Posebno je volela i tražila da koristi griz sa tacnom na kome je crtala linije, oblike, slova i figure, slova od šmirgl papira zalepljena na glatkoj podlozi. Od ostalih nastavnih sredstava korišćen je plastelin, kolaž papir, papirna brojeva prava, prilagođeni nastavni listići, kockice, bockalice... S.A. posebnu emotivnu naklonost pokazuje prema figurama i slikama konjića, koje sam joj u trenucima napetosti davala i osmišljavala rad na njima. Zbog slabovidosti svaki pisani materijal je morao biti uvećan i sa većim prostorom za pisanje. U odnosu na ostale učenike zahtevi su bili smanjeni i prilagođeni. Aktivnosti koje su zahtevale više pažnje i angažovanje učenika planirane su za 1. i 2. čas, zato što je pad koncentracije obično bio u toku 3. i 4. časa. Društvena događanja sa velikim brojem ljudi je zbunjuju, pojačavaju njen strah i uznemirenost od nepoznatog. Uspela je da prisustvuje jednom maskenbalu, ali je bila vidno uznemirena. S.A. je napredovala u odnosu na početak školske godine. Ščitava i razume pročitano, piše po diktatu, na osnovu slike štampanim slovima ćirilice, pisana slova zna, ali ih nerado piše, uočava glavne likove u tekstu, mesto i vreme radnje, zna rečenične znake i prepoznaje obaveštajnu, upitnu i uzvičnu rečenicu, piše veliko slovo na početku rečenice i u pisanju imena i prezimena ljudi, uočava reči suprotnog i sličnog značenja, rečnik je dosta poboljšan. Iz matematike razlikuje geometrijske figure, orijentiše se u prostoru, koristi na primerima odgovarajuće matematičke termine (skup, zbir, razlika), piše, čita i broji do 100, određuje sledbenik datog broja, sabira i oduzima uz pomoć papirne brojeva prave lakše primere u skupu brojeva do 20. Razume i rešava kratke i jednostavne tekstualne probleme koji se svode na sabiranje i oduzimanje. Iz sveta oko nas razlikuje živu od nežive prirode, imenuje biljke i životinje iz neposrednog okruženja, prepoznaje i imenuje zanimanja ljudi i poslove koje obavljaju, zna i imenuje dane u nedelji, mesece u godini, uočava kako svojstvo materijala određuje njihovu upotrebu, traži pomoć kada ima teškoća o radu. S.A. mnogo voli da peva i zna sve obrađene pesmice po sluhu i izvodi ritmičku pratnju. Razlikuje i imenuje boje, voli da crta i boji. Učestvuje u prilagođenim igrama. I na kraju kao najveći uspeh smatram to što je završna tri dana školske godine izlazila na odmor u pratnji učiteljice i svih učenika. U školskom dvorištu bila je buka, vika, cika, pucale su ambalaže od soka, a S. A. je uživala. Prikazane slike sa produktima su uzete iz svezaka i portfolija učenice. Mogu se videti načini, metode, didaktička sredstva i tehnička prilagođavanja u radu sa S.A. Slika 1. Upoznavanje sa učenicima u odeljenju

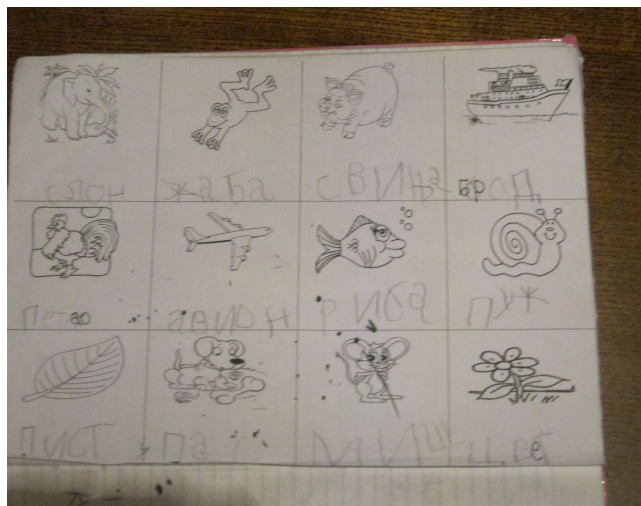
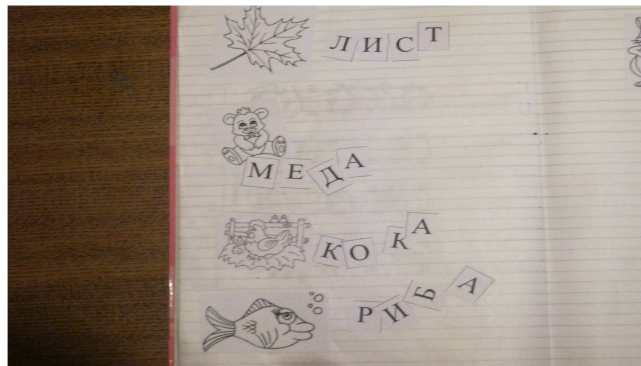


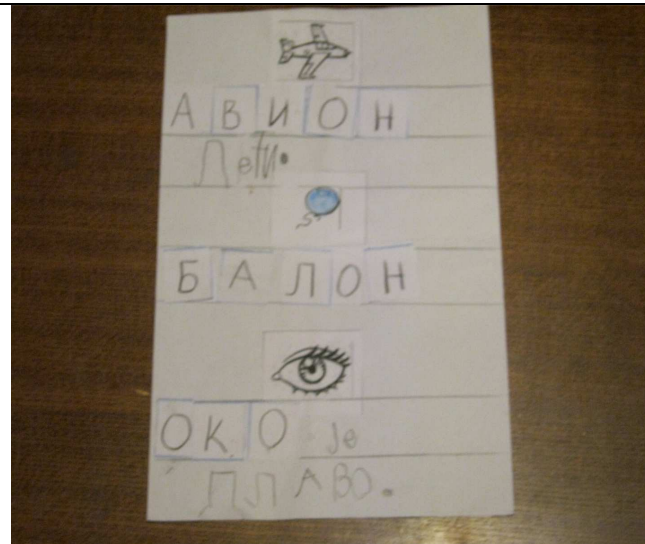
Slika 2. i 3. kolaž papir po šablonu



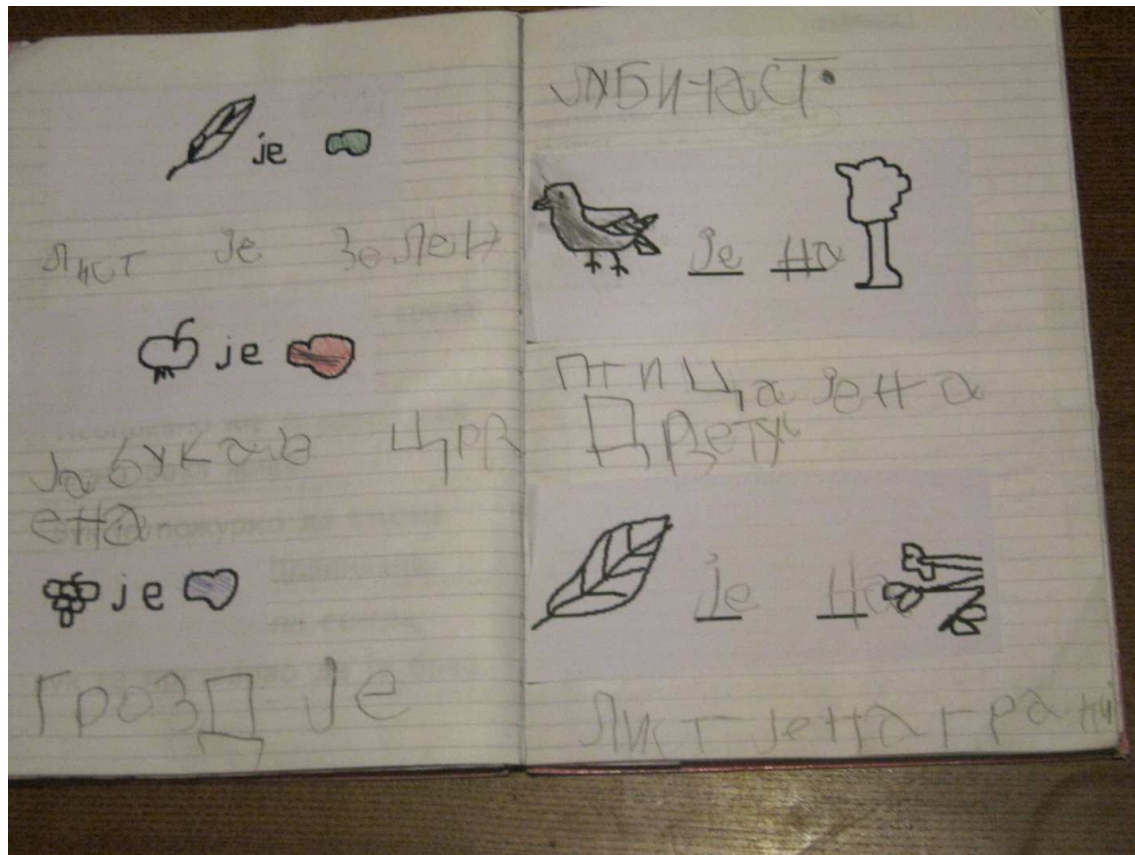


Slika 4. i 5. Slika – reč i rečenica

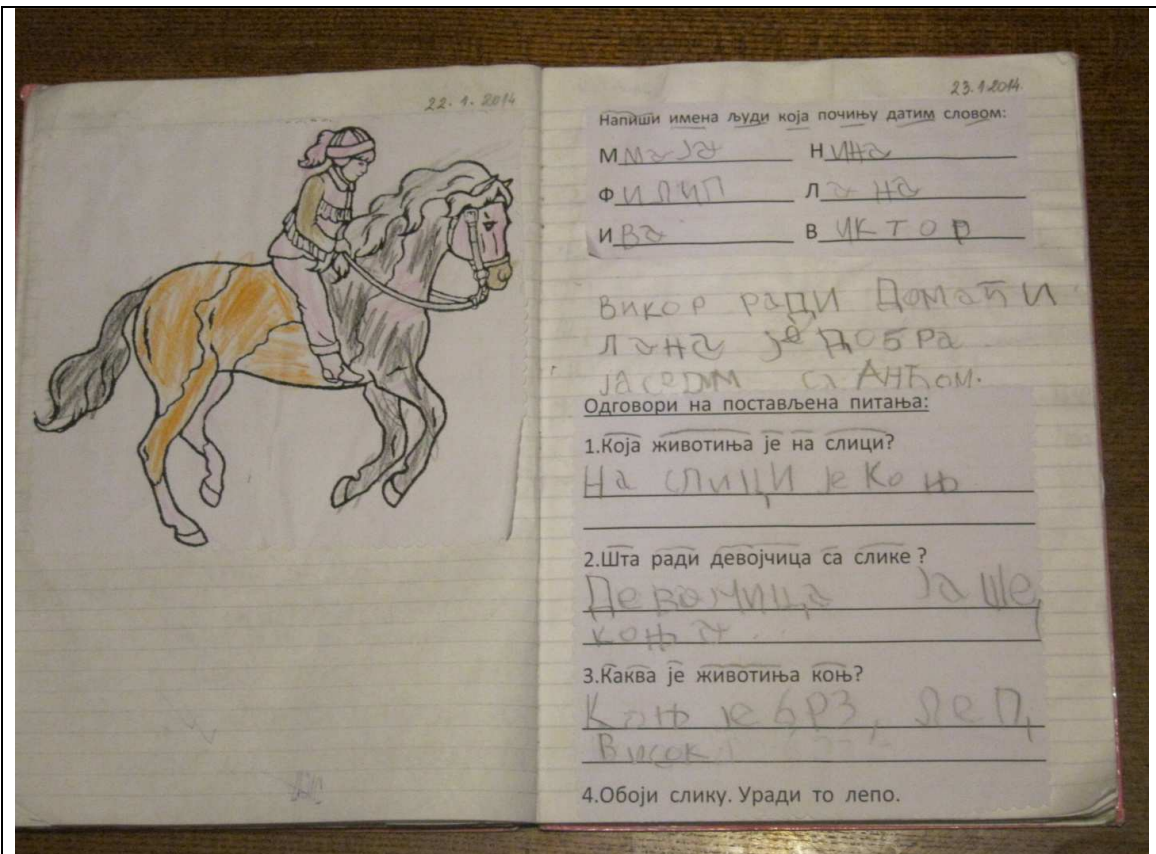




Slika 6. Građenje rečenice korišćenjem slike, izgovoravanje i zapisivanje rečenice



Slika 7. Primena slova u pisanju i razumevanje zahteva



Slika 8. Kodiranje i dekodiranje znakova u slovo i reč



Slike 9. 10. 11. i 10 Produkti nastavnih sadržaja iz srpskog jezika

Диктат

- ЗИМА ЈЕ ДУГА ✓

БРАЋКО ШЕТА ШУМОМ ✓

ИВАНА ДИ ДРМАЋИ ✓

СНЕГ ЈЕ ПАО НА ЈИВУ ✓

ДЖЕКО И КОСТА СЕ СДИЈУ ✓

СА ЂИМА ЈЕ И ПАС ИМА ✓

← је писала ✓

САМОСТАЈНО ДИКТАТ ✓

Трећу реченицу је сама

саставила и записала.

За домаћи преписати

писаним словима!

1. Повежи:

Сутра ћу ићи на базен.	Узвична реченица
Хоћеш ли са мном на базен?	Обавештајна реченица
Нећу да идем на базен!	Упитна реченица

2. Споји реченице са одговарајућим знацима:

Зашто не слушаш	!
Врати ми оловку	?
Маја је добра девојчица	!

3. Напиши знак који недостаје на крају реченице:

Сестра ми је купила лопту .
 Ура, победили смо !
 Не дам ти лопту ?
 Када почиње утакмица ?
 Какве је боје лопта ?
 Сутра ћемо играти фудбал .

4. Напиши:

Упитну реченицу:

Обавештајну реченицу:


Узвичну реченицу:

ПАЗИ !!! Не заборави велико слово на почетку реченице и одговарајући знак на крају!

Slike nastavni listovi iz matematike hronološki poređani, produkti sa povratnom informacijom o radu na času dostupni na uvid roditeljima.






Број 5

5








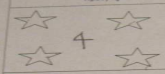
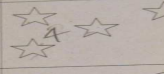
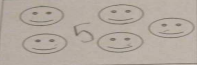
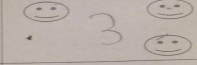
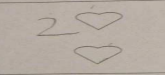
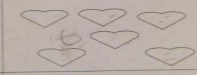
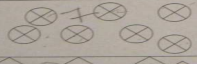



5555555

1. Прebroј и упиши број елемената у квадратима:

				
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

2. Прebroј и заокружи колико има елемената

				
1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

		8
		8
		8
		8
		8

Сабирање и одузимање

1. Израчунај:

$20+4=24$

$35+2=37$

$50+40=90$

$67-3=64$

$82-2=80$

$90-20=70$

2. Израчунај збир бројева 15 и 4.

$(15+4)=19$

3. Израчунај разлику бројева 46 и 5.

$(46-5)=41$

4. Нина има 24 машинице, а Тара за 3
више. Колико машиница има Тара?

P: $24+3=27$

O: Тара има 27 машиница

5. Веверица је имала 37 лешника изгубила
је 5 лешника. Колико лешника јој је остало?

P: $37-5=32$

O: Има 32 лешника

Тара сада има 27 машиница.

*Веверица је имала 32 лешника, рачунало и зами-
слила лекцијске задатке. У задатку она
је имала 37 лешника, коју је изгубила 5 лешника -
остао.*

1. Повећи бројеве са одговарајућим речима:

- 27 — двадесет два ✓
- 45 — двадесет година ✓
- 66 — четиридесет пет ✓
- 62 — четиридесет шест ✓

2. Напиши бројеве 3. десетине:

Handwritten numbers and scribbles in red ink.

3. Стај стрелицама једнаке бројеве:

- 42 — 70 ✓
- 24 — 30 ✓
- 22 — 11 ✓
- 52 — 40 ✓

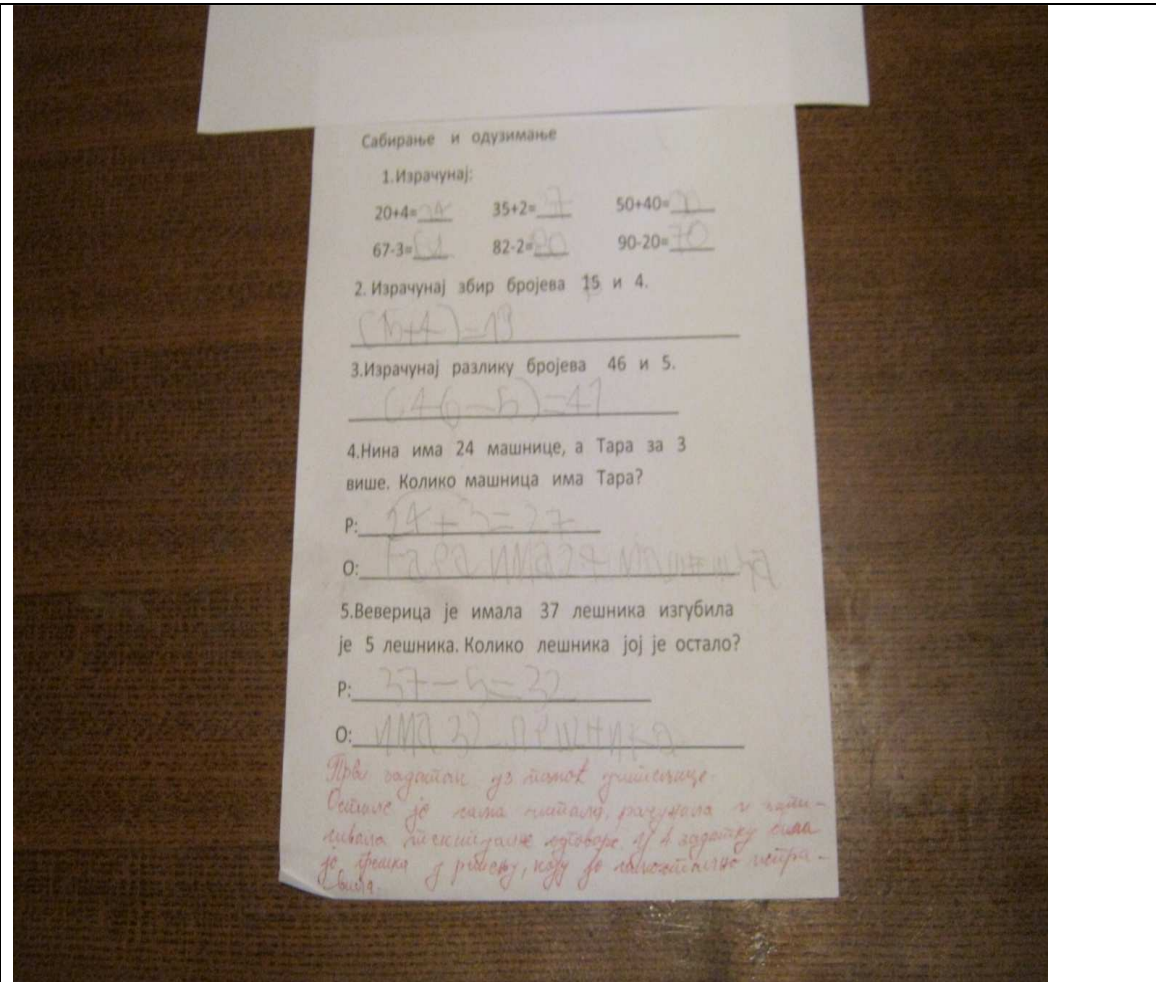
4. Упиши број који се налази између датих бројева:

- 87, 88, 89 ✓
- 50, 51, 52 ✓
- 78, 80, 81 ✓
- 92, 93, 94 ✓

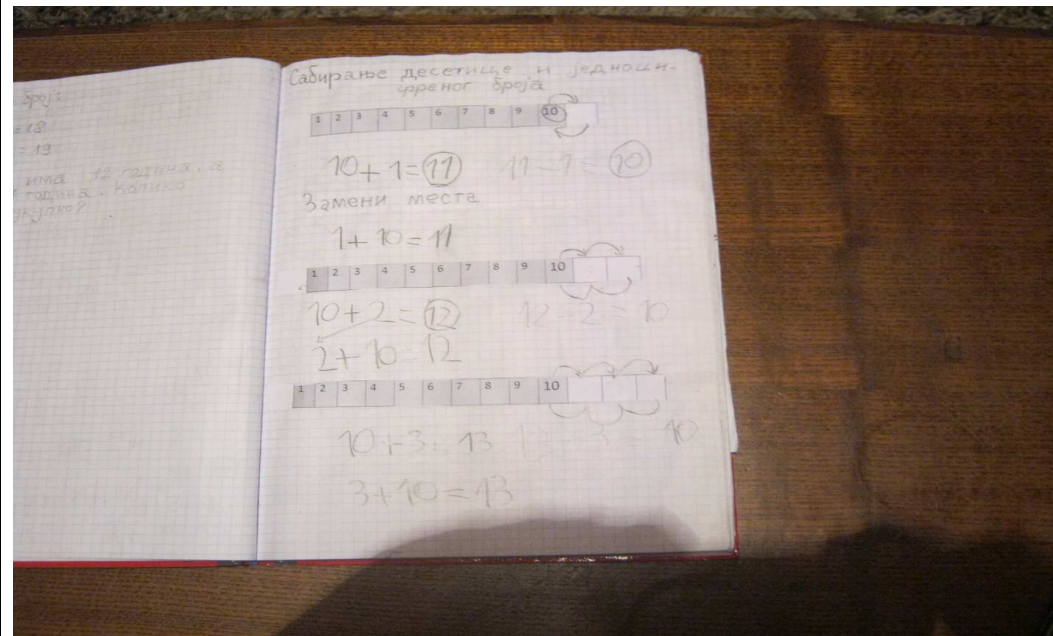
5. Уочи правило и настави низ:

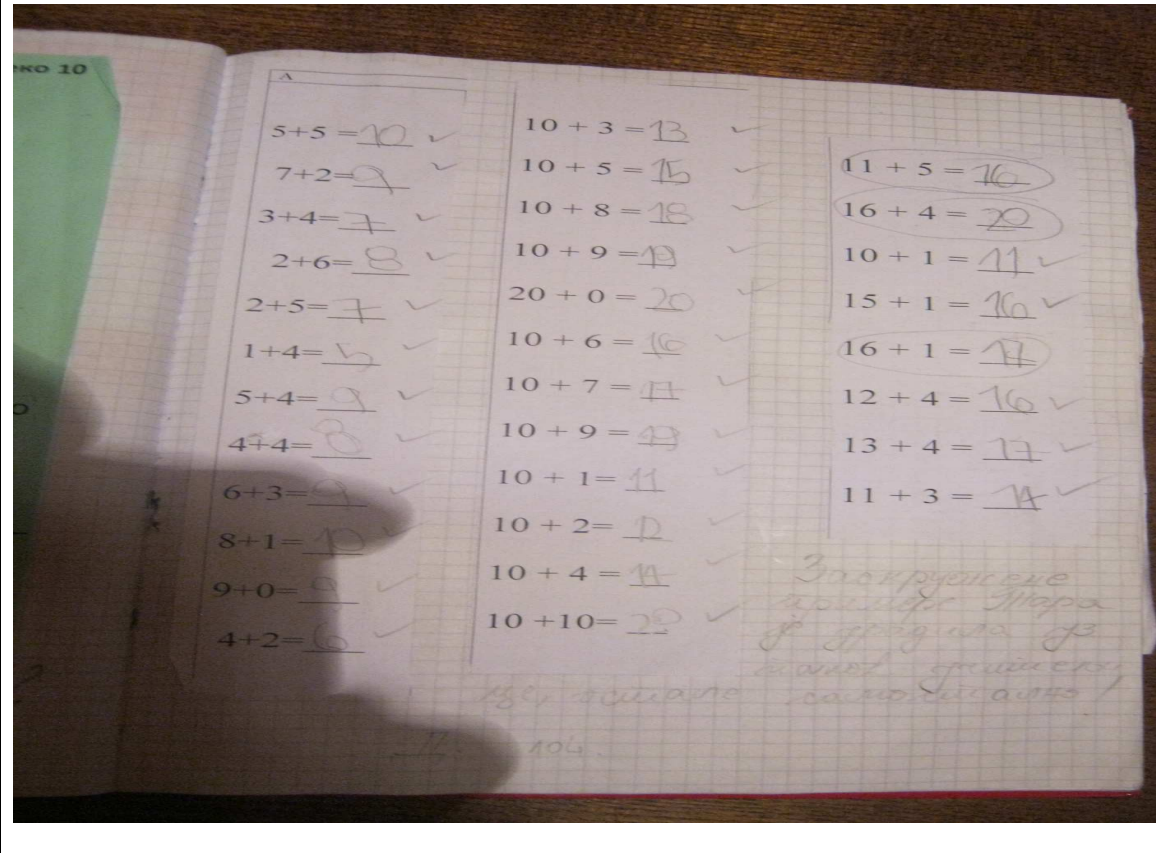
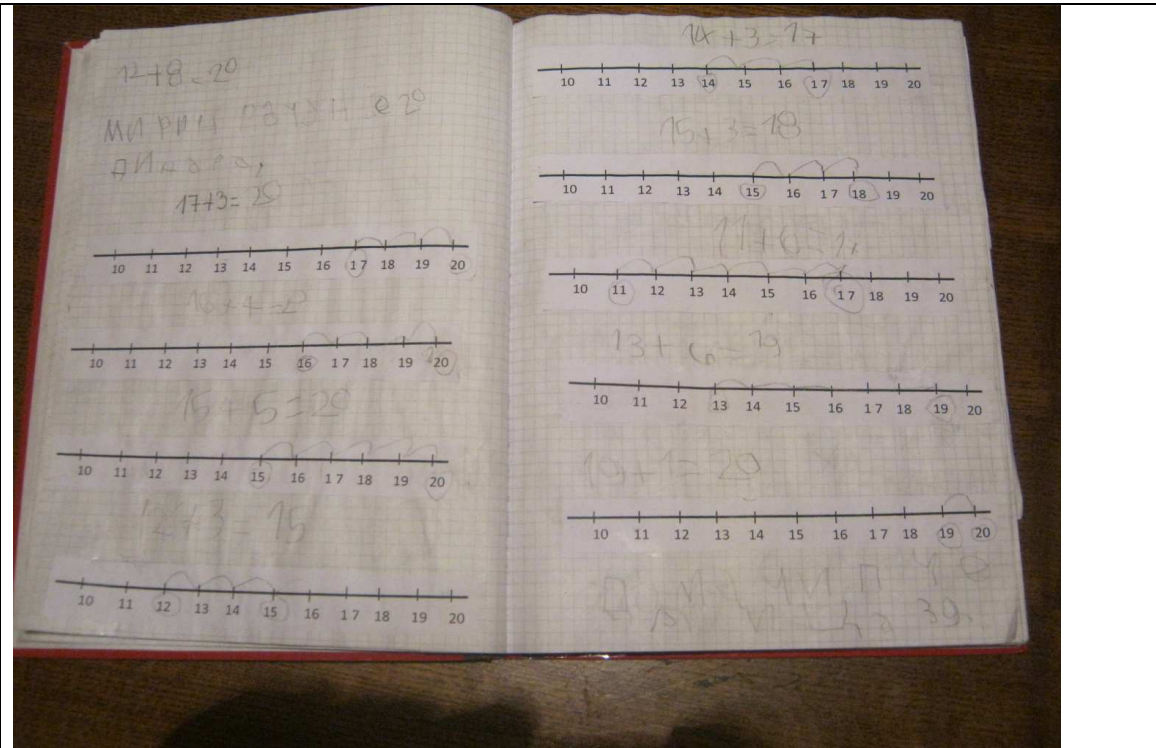
- 11, 22, 33, 44, 55, 66, 77, 88, 99 ✓
- 67, 88, 99, 11, 22, 33, 44, 55, 66 ✓

Handwritten red text at the bottom of the page, possibly a signature or note.



Slike na kojima se uvodi brojevna prava





Бројеви до 100

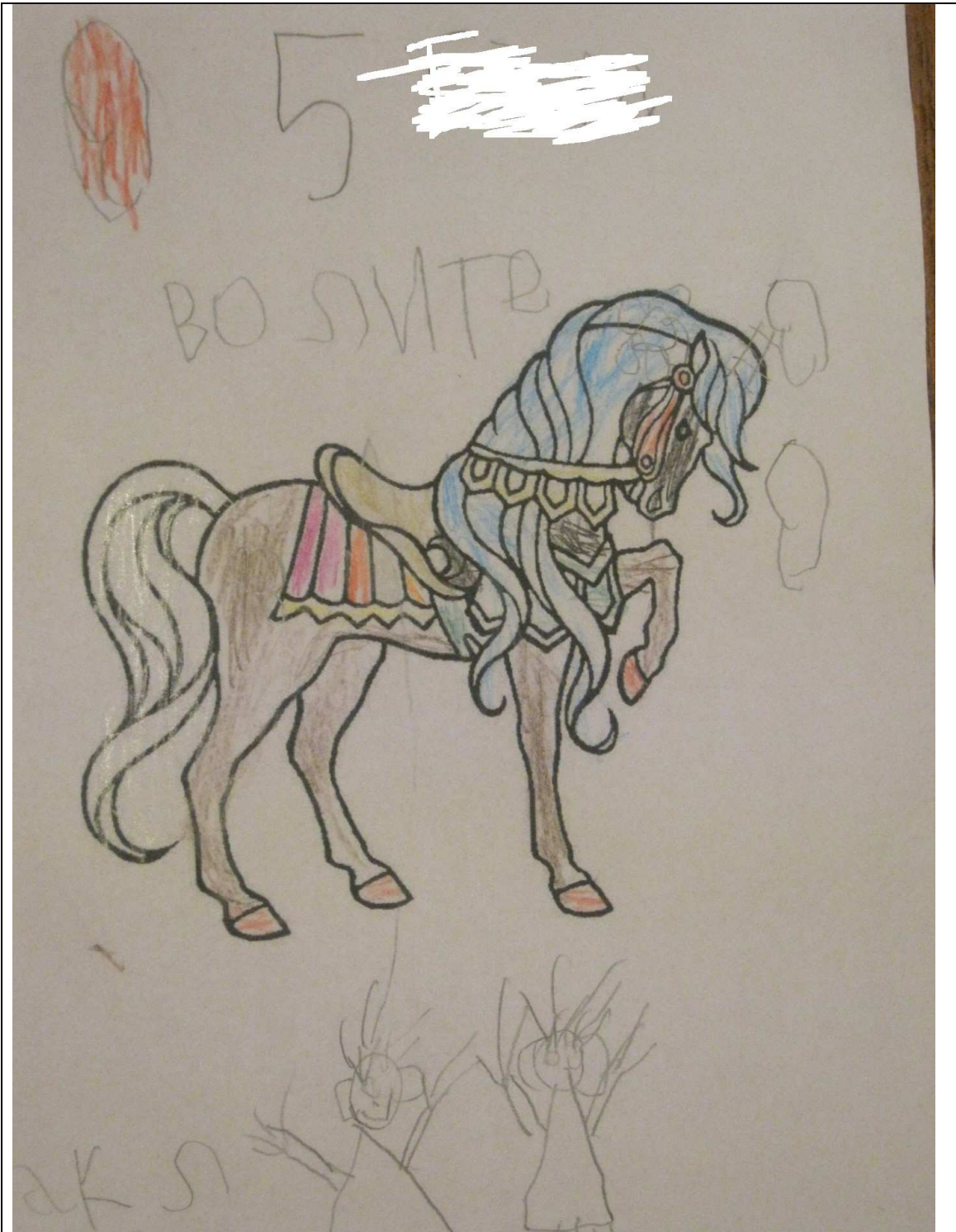
-непарни бројеви

-парни бројеви

1.	десетица	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	десетица	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3.	десетица	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
4.	десетица	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

Пребројавање Повежи бројеве од 1 до 70.

Slike – Radovi iz iz nastavnog predmeta „SVET OKO NAS“



Slike - Završni testovi iz nastavnih predmeta: Srpski jezik, Matematika i Svet oko nas

Завршни тест из српског језика сутра.

Попуни табелу уписујући штампаним словима речи које почињу на дато слово:

слово	име	биљка	животиња
Ј	Јана	Јабука	Јако
Т	Тара	Трешња	Тигар

1. Шта је то реченица? _____

2. Напиши:
3. слово: ЈК, реч: Јабука,
реченицу: Тара се игра

4. Напиши супротно од:
широко- уско, радост- тужа,
брзо- sporo

5. Поред сваке речи напиши реч истог или сличног значења:
врећа- пак, торба- тавња,
канта- корпа

6. Напиши речи које значе нешто умањено:
кућа- ћућа, нос- носчић,
сто- сточић

7. Стави одговарајући знак на крају реченице (. ? !)

На столу је чинија Мишо, пожури

Идемо ли у шетњу

✓ 1

Напиши реченице:

8.

обавештајна: Деца се играју.

упитна: Да ли деца уче?

узвична: Децо, доста!

✓ 1

Постави питање:

9.

Маша се игра. _____

Ана бере цвеће. _____

0

10.

Заокружи правилно написане речи:

~~Ташна~~, ~~тања~~, Пеђа, ~~београд~~,

~~Јован~~, мачка, мајка, Ниш

05

Од датих речи напиши реченице:

11.

ЦРТА И ЛЕПО СИМА ПЕВА

Сима лепо црта и пева.

ЖИВИ РАКИЋ У НИКОЛА ВАЉЕВУ

Никола Ракић живи.

1

12. Прочитај реченице и одговори на питања:

На старом храсту је гнездо. У гнезду је пет птичица.
Мама их храни црвићима и бубицама.
Птичице цвркућу и уче да лете.

Где се налази гнездо? _____

Колико је птичица у гнезду? _____

Чиме мама храни птичице? _____

Шта раде птичице? _____

13. Додај потребне знаке у реченицу:

Од воћа највише волим јабуке, малине, јагоде, трешње и крушке. ✓

Од дате речи састави више речи:

14. РАД → Рад
РАД → рад
РАД → радост ✓

15. Следеће реченице напиши у супротном облику:

Боба коси траву.
Боба не коси траву. ✓

Имам десет година.
Немам десет година. ✓

Кад си цртала?
Кад није цртала? ✓

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____

12. Пошири реченице тако да се у линију саопштења заједно допишу речи и реченице. 115

Завршни тест из математике

Нацирај:

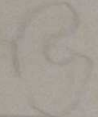
а) праву линију

б) криву
отворену линију

в) криву
затворену

1.

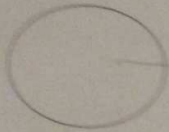
линију



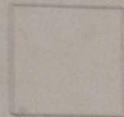
✓

Повежи фигуру са називом:

2.

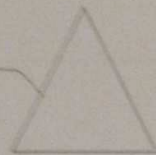


правоугаоник

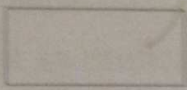


круг

троугао



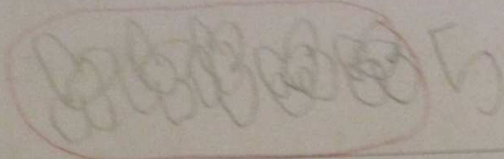
квадрат



✓

Нацирај скуп који чини 5 цветића.

3.



✓

Нациши бројеве од 1 до 20 бројећи унапред, а затим и уназад.

4.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

✓

5. Упиши у кружић знак $>$, $<$ или $=$:

8 \bigcirc 14 ✓

12 \bigcirc 13 ✓

15 \bigcirc 5 ✓

20 \bigcirc 20 ✓

Напиши бројеве речима:

17 СЕДМАНАЕТ ✓

65 ШЕЗДРЕТ ПЕТ ✓

92 ДЕВЕТ ДРЕТ ДВА ✓

100 СТО ✓

6.

7. Настави да пишеш бројеве:

38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 ✓

Израчунај:

8.

$13 + 2 = 15$ ✓

$14 + 4 = 18$ ✓

$18 - 8 = 10$ ✓

$13 - 5 = 8$ ✓

$7 + 8 = 15$ ✓

$6 + 7 = 13$ ✓

$20 - 9 = 11$ ✓

$17 - 5 = 12$ ✓

Израчунај:

9.

$20 + 30 =$ _____

$50 + 8 =$ _____

$90 - 20 =$ _____

$96 - 6 =$ _____

Упиши потребан знак $>$, $<$ или $=$:

10. $20 \bigcirc 50$ $70 \bigcirc 40$ $80 \bigcirc 80$ $13 \bigcirc 30$

11. Броју 10 додај број 4.

Рачун: $10 + 4 = 14$ ✓

12. Број 18 умањи за број 3.

Рачун: _____

13. На тањиру је 10 колача. Деца су појела 7.
Колико је колача остало на тањиру?

Рачун: _____

Одговор: _____

14. Ирена има 7 шнала, добила је од маме још 5.
Колико укупно шнала има Ирена?

Рачун: _____

Одговор: _____

15. Попуни
табелу:

+	7	9	4	12	17
3	10	12	7	15	20

05

Име и презиме:

35

Помоћ у раду је била
вредна ирива. Мајине задатка
шнала је мама!
35

Допуни месеце који недостају:

11. јануар, ФЕБРУАР, МАРТ, април,
мај, ЈУН,
јул, АВГУСТ, септембар, ОКТОБАР,
новембар, ДЕЦЕМБАР ✓ 1

12. Живу природу чине _____ и _____ 0

13. Жива бића не могу да живе без _____ и _____ 0

14. Маши се поломила омиљена играчка . Маша је (заокружи слово испред тачног одговора):
а) срећна б) тужна ✓ 1

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____ 10

Разликује осећања.	Зна које су просторије у дому.	Разликује село и град.
Зна које су обавезе ученика.	Разликује карактеристике годишњих доба.	Познаје занимања.
Познаје саобраћана правила и знаке .	Разликује животна станишта.	Зна шта чини живу и неживу природу.
Познаје дане у недељи.	Познаје месеце у години.	Препознаје материјале

- Захисево задатка чинило је јединствено

Slika pisanje u grizu



Slika – rad sa karticama

